

Muharrem ayı hem İslam gelmeden önce hem de İslam geldikten sonra hep önemli olan aylardan biridir. Muharrem, Hicri takvimin ilk ayıdır. Sami dinlerde ve Yüce Dinimiz İslam'da özel bir yere sahip olan Aşure günümü; muharrem ayı önemlidir. Sözlükte "haram kılınan, yasaklanan kutsal olan, saygı duyulan" anlamlarına gelen Muharrem, savaşmanın haram kabul edildiği aydan biridir. (1) İslam'dan önce de bu ay muhterem kabul edilip, bu ayda savaşmak haram olduğu muharrem ismi verilmiştir. (2) Sevgili Peygamberimiz hadislerinde haram ayların zilcade, zilhicce, muharrem ve receb olarak zikretmiş (3) ve Yüce Rabbimizde Kuran-ı Kerimin değişik ayetlerinde bu aylara saygı gösterilmesini emretmiştir. (4) Hz. Peygamber Efendimiz Muharrem ayını "Allah'ın ayı" olarak nitelendirmiş ve ramazandan sonraki en faziletli orucunu bu ayda tutulan oruç olduğunu bizlere bildirmiştir. (5) Kameri aylardan Muharrem ayının onuncu günümü; ise, Aşure günümü;dur. Bu günde bir çok Peygamberin hayatında önemli ve olumlu olaylar vuku bulmuştur. Sahih kaynaklarda zikredildiğine göre; Bu gün, Hz. Ademin dünyaya yığılmasına sebep olan hatası için tövbesinin kabul edildiği, Hz. Nuh'un gemisinin Cudi dağına oturduğu, Hz. Yunus'un balığın karnından kurtulduğu, Hz. Musa ve Hz. İsa'nın doğduğu, Hz. Musa'nın ve kavminin Firavunun zulmünden kurtulduğu, Hz. Yakup'un oğlu Hz. Yusuf'a kavuştuğu gündür. Bu sebeple Aşure günümü; dinlerde ve en son din İslam Dininde önemli bir yere sahiptir. Hz Peygamberimiz, muharremin onuncu günümü; hem kendisi oruç tutmuş hem de o gün oruç tutmalarını ashâbına tavsiye etmiştir.

1587;1615;1574;1616;1604;1614;1593;1614;1606;1618;1589;1616;1610;1614;1575;1605;1616;1610;1614;1608;1618;1605;1616;1593;1575;1588;1615;1608;1585;1575;1569;1616;1548;1601;1614;1602;1614;1575;1604;: "laquo;

1610;1615;1603;1614;1601;1617;1616;1585;1615;1575;1604;1587;1617;1614;1606;1614;1577;1614;1575;1604;1605;1614;1575;1590;1616;1610;1614;1577;1614;raquo; Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'e aşşere günümü; tutulan orucun kıymeti soruldu; o da: "Geçmiş bir senenin gününahlarına kefir olur" buyurdu. Peygamber Efendimiz'e Yahudilerin ve Hıristiyanların sadece onuncu günümü;ne tazim ettikleri, bu sebeple o gün oruç tuttukları haber verilince, "Eğer gelecek seneye kadar yaşarsam dokuzuncu günümü;ne oruç tutarım" buyurmuştur. (6) Bu sebeple Peygamberimizin tuttuğu ve tutmaya niyet ettikleri gününleri birleştirerek muharrem ayının dokuzuncu ve onuncu gününlerini oruç tutulmuşluğumuzun birleşimidir. Hz. Peygamber'in sözüne tam anlamıyla uygun hareket etmenin yoluda budur. Nice Peygamberin hayatında olumlu ve önemli bir yere sahip olan Aşure günümü;, İslam tarihinde Hz. Peygamberin torunu Hz. Hüseyin ve aile fertlerinin 10 muharrem 61'de (10 Ekim 680) Kerbela'da şehit edildikleri bir günümüz olarak ta hatırlanmaktadır. Tarihin belirli bir kesiminde meydana gelen ve bizleri derinden etkileyen bu olay hakkında iyi düşünmek ve gerekli dersleri çıkarmak

gerekmektedir. Bu husus hepimizin yüreğini dağlamakta ve derinden üzemektedir. Ama bu üzüntü bizleri bir ayrıma gütümemeli, intikam duygularının ortaya çıktığı bedenlerimizi tahrip ettiğimiz bir olaya dünüşmemelidir.

Müslümanlara düşen gürev, bu gibi olayların tekrar yaşanmaması için gerekli tedbirleri almak ve belli bir bilinci oluşturmak olmalıdır. Muharrem ayının en ünemli üzelliklerinden biride Hicri takvime güre yılın ilk ayı olarak kabul edilmesidir. Hicri takvim Hz. Ömer tarafından hilafeti düneminde resmi takvim olarak kabul ve ilan edilmiştir.(7) Nitekim Hicri takvim İslam Tarihi açısından ünemli hadiselerden biri olan Hicreti esas almaktadır. Ayrıca Hicretle beraber Hz. Peygamberin hayatını anlatan kitaplar, Kuran-ı Kerimde bulunan ayetler Hicretten ünce ve Hicretten sonra (Mekke ve Medine devri) diye ikiye ayrılmıştır. Hicret süzlükte terk etmek, ayrılmak, ilgisini kesmek, anlamına gelir. Terim olarak Dini sebeplerle bir yerden diğer bir yere güçç etme ve üzellikle Hz. Peygamberin Mekke’den Medine’ye güçç etmesi olayı anlamına gelmektedir.(8) Hicret sadece peygamberimizin hayatında vuku bulan bir olay değildir. Kuran-ı Kerim ünceki peygamberlerin ve onlara inananların da hicret etmeye zorlandıklarını bildirir. Kuran-ı Kerimde Hz. İbrahim “Doğrusu ben Rabbimin emrettiği yere hicret ediyorum” ifadesiyle hicret ettiği bizlere bildirilmiştir. Ayrıca, Hz. Lut, Hz. Şuayb Hz. Musa ve daha birçok peygamberin hicret ettiği bizlere gelen haberler arasındadır. Ayetler bize güstermektedir ki, Hicret olayı sadece belli bir düneme ait bir olay değildir.

İnsanlığın varlığıyla beraber vuku bulmuş birçok ünemli hadiseden biridir Hicret. Dünde meydana gelmiş bugünde meydana gelecektir. Önemli olan ise neden, nereye ve hangi niyetle hicret edildiğidir. Sevgili Peygamberimizin bir hadisinde Hicretin yapılırken akılda tutulması gereken en ünemli hususun niyet olduğuna şu şekilde işaret etmektedir. “Yapılan işler niyetlere güre değerlenir. Herkes yaptığı için karşılığını niyetine güre alır. Kimin niyeti Allah’a ve Resûlürsquo;ne varmak, onlara hicret etmekse, eline geçecek sevap da Allah’a ve Resûlürsquo;ne hicret sevabıdır. Kim de elde edeceği bir dünyalığa veya evleneceği bir kadına kavuşmak için yola çıkmışsa, onun hicreti de hicret ettiği şeye güre değerlenir.”(9) Yapacağımız bütün işlerimizde niyetimizin halis olması gerekir.

Ç ünkü güzelliklerin temelinde, dünya ve ahiret mutluluğunun üzünde Allah rızası yatmaktadır. Yaptığımız işlerin birçoğunda sonucu niyet belirlemektedir. Bu sebeple Hicretin temel amacı da Allah’ın rızası olmalıdır. Bu ünemli husus Kuran-ı Kerimde ise şüyle ifade edilmektedir.

وَمَنيُهَاجِرْفِيسَبِيلِاللّهِيَجِدْفِيالأَرْضِمُرَاغَماًكَثِيراًوَسَعَةًوَمَنيَخْرُجْمِنبَيْتِهِمُهَاجِراًإِلَىاللّهِوَرَسُولِهِثُمَّيُدْرِكْهُالْمَوْتُفَقَدْوَقَعَأَجْرُهُعَ

İslam Tarihi kaynaklarında özette şu şekilde ifade edilmektedir. Müşriklerin zulümleri yüzünden Mekke'de Müslümanlar barınamaz hâle gelmişlerdi. Bu sebeple 2'inci Akabe Bîatında Hz. Peygamber (s.a.s.) ve Müslümanların Medine'ye hicretleri de kararlaştırılmıştı. Rasûlullah (s.a.s.) "Sizin hicret edeceğiniz yerin iki kara taşlık arasında hurmalık bir yer olduğu bana gösterildi..."(13) diyerek Müslümanların Medine'ye hicretlerine izin verdi. 2'inci Akabe Bîatı, Peygamberliğin 12'nci yılının son ayı olan Zilhicce'de yapılmıştı. 13'üncü yılın ilk ayı Muharrem'de (Temmuz 622) Medine'ye hicret başladı. Mekke'den Medine'ye ilk hicret eden, Beni Mahzûm'dan Abdülesed oğlu Ebû Seleme, en son hicret eden ise Rasûlullah (s.a.s.)'in amcası Abbas’tır. Kısa zamanda, Mekke'li Müslümanların hemen hepsi Medine'ye gö ç etti. Yalnızca Hz. Ebû Bekir ile Hz. Ali'yi Rasûlullah (s.a.s.) Mekke'de alıkoymuştu. Hz. Ebû Bekir hicret için izin istediğinde, Rasûlullah (s.a.s.): "Acele etme, Allah sana hayırlı bir arkadaş verecek..." diyerek hicretini geciktirmişti Dâru'n-Nedve'de Hz. Peygamberimizin öldürülmesi kararı alınmış ve bu uygulanmaya konulmuştu. Müşriklerin bu korkunç plânını Yüce Rabbimiz Cebrâil (a.s.) vasıtasıyla Peygamber Efendimize haber verdi. Kuran-ı Kerimde bu hususa şöyle işaret edilmektedir. Hani kafirler seni tutuklamak veya öldürümek, ya da (Mekke’den) çıkarmak için tuzak kuruyorlardı. Onlar tuzak kuruyorlar. Allah da tuzak kuruyordu. Allah tuzak kuranların en hayırlısıdır.”(14) Rasûl-i Ekrem (s.a.s.) hicret etmeden önce Hz. Ali'yi çığırıldı ve "Ben Medine'ye gidiyorum. Sen bu gece benim yatağında yat, hırkamı üstüne ört. Müşrikler beni yatıyor sansınlar, onlara bir şey sezdirme, Sabahleyin şu emânetleri sâhiplerine ver” dedi. Hz. Ali, Rasûlullah (s.a.s.)'in yatağına yattı. Hz. Peygamber gece yarısı Hz. Ebubekir’in evine gitti. Sevgili Peygamberimiz ve Hz. Ebubekir evin arka penceresinden çıktılar ve Mekke'nin güneyine doğru ilerlediler. 1.5 saat (3 mil) mesafede Sevr Dağı'nın tepesindeki mağaraya vardılar. Mekkeliler Peygamber Efendimizi ve Hz. Ebubekir’i aramak için yollara düştü ve onların saklandıkları yer olan Sevr’e geldiler. Hz. Peygamberimiz (s.a.s.) “Üzüme, çünkü Allah bizimle beraberdir” buyurarak Hz. Ebubekir’in tedirginliğini giderdi. Bu hususa Yüce Rabbimiz bir ayette mealen şöyle işaret etmektedir. “Eğer siz ona (Peygamber’e) yardım etmezseniz, (biliyorsunuz ki) inkar edenler onu iki kişiden biri olarak (Mekke’den) çıkardıkları zaman, ona bizzat Allah yardım etmişti. Hani onlar mağarada bulunuyorlardı. Hani o arkadaşına, “Üzüme, çünkü Allah bizimle berâber” diyordu. Allah da onun üzerine güven duygusu ve huzur indirmiş, sizin kendilerini görmediğiniz bir takım ordularla onu desteklemiş, böylece inkar edenlerin sözünü alçaltmıştı. Allah’ın sözü ise en yücedir. Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.” (15) Kureşin araması bitinceye kadar, (perşembeyi cumaya bağlayan geceden pazar gününe kadar) üç gün bu mağarada gizlendiler.(16) Rasûlullah (s.a.s.)'ın yola çıktığı Medine'de duyulmuştu. Bu yüzden Medineliler, Rasûlullah (s.a.s.)'i karşılamak üzere her sabah şehir dışına çıkıp bekliyorlardı. 12 Rabiulevvel /23 Eylül 622 Pazartesi günü yine öğleye kadar beklemişler, sıcak bastırınca ümitlerini kesip dönüşlerdi. On iki gün süren yolculuğun sonunda Sevgili Peygamberimiz ve Hz. Ebubekir Medine’ye vardılar. Bu esnâda bir iş için evinin yüksek kulesinden etrafı seyreden bir Yahûdî, beyazlar giyinmiş bir kafilenin uzaktan gelmekte olduğunu gördü ve yüksek sesle: İşte günlerdir yolunu beklediğiniz devletli geliyor, diye haykırdı. Hicret

edenlerin dünya ve ahiret nimetlerinden istifade edeceklerini yukarıda zikretmiş olduğumuz ayetlerde Yüce Rabbimiz bildirmektedir. Hicret eden Muhacirler ile Hicret edenleri karşılayan Ensar Allah'ın hoşnutluğunu kazanmış kimselerdir. Nitekim Yüce Rabbimiz bir ayette şöyle buyurmaktadır.

15; 1608; 1606; 1614; 1575; 1604; 1571; 1614; 1608; 1617; 1614; 1604; 1615; 1608; 1606; 1614; 1605; 1616; 1606; 1614; 1575; 1604; 1618; 1605; 1615; 1607; 1614; 1575; 1580; 1616; 1585; 1616; 1610; 1606; 1614; 1608; 1614; 1575; 1604; 1571; 1614; 1606; 1589; 1614; 1575; 1585; 1616; 1608; 1614; 1575; 1604; 1617; 1614; 1584; 1616; 1610; 1606; 1614; 1575; 1578; 1617; 1614; 1576; 1614; 1593; 1615; 1608; 1607; 1615; 1605; 1576; 1616; 1573; 1616; 1581; 1618; 1587; 1614; 1575; 1606; 1613; 1585; 1617; 1614; 1590; 1616; 1610; 1614; 1575; 1604; 1604; 1617; 1607; 1615; 1593; 1614; 1606; 1618; 1607; 1615; 1605; 1618; 1608; 1614; 1585; 1614; 1590; 1615; 1608; 1575; 1618; 1593; 1614; 1606; 1618; 1607; 1615; 1608; 1614; 1571; 1614; 1593; 1614; 1583; 1617; 1614; 1604; 1614; 1607; 1615; 1605; 1618; 1580; 1614; 1606; 1617; 1614; 1575; 1578; 1613; 1578; 1614; 1580; 1618; 1585; 1616; 1610; 1578; 1614; 1581; 1618; 1578; 1614; 1607; 1614; 1575; 1575; 1604; 1571; 1614; 1606; 1618; 1607; 1614; 1575; 1585; 1615; 1582; 1614; 1575; 1604; 1616; 1583; 1616; 1610; 1606; 1614; 1601; 1616; 1610; 1607; 1614; 1575; 1571; 1614; 1576; 1614; 1583; 1575; 1611; 1584; 1614; 1604; 1616; 1603; 1614; 1575; 1604; 1618; 1601; 1614; 1608; 1618; 1586; 1615; 1575; 1604; 1618; 1593; 1614; 1592; 1616; 1610; 1605; 1615; “İslam'ın ilk kabul eden muhacirler ve ensar ile, iyilikle onlara uyanlar var ya, Allah onlardan razı olmuş; onlar da O'ndan razı olmuşlardır. Allah onlara ihsanından ırmaklar akan, ihsanında ebedi kalacakları cennetler hazırlamıştır. İşte bu başarıdır.” (18)

Mekke'den Medine'ye hicret edenleri karşılayan onlara yardım elini uzatan ve onları kardeş olarak gören Ensar'ı ise Allah-u Teala şöyle övmektedir. “Onlardan (muhacirlerden) önce o yurda (Medine'ye) yerleşmiş ve imanı da gönlüne yerleştirmiş olanlar, hicret edenleri severler. Onlara verilenlerden dolayı ihsanlarında bir rahatsızlık duymazlar. Kendileri son derece ihtiyaç; ihsanında bulunsalar bile onları kendilerine tercih ederler. Kim nefsinin cimriliğinden, hırsından korunursa, işte onlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.” (19) Günümüzde de yaşanan bir ihsan; sıkıntılardan dolayı yerlerinden ayrılan başka yerlere göç; etmiş kardeşlerimiz olabilir. Bizlerde bu durumla karşılan kardeşlerimize bize yakışır bir şekilde davranışta bulunmalıyız. Hicret sadece bir yerden bir yere göç; etmek anlamında anlaşılmalıdır. Nitekim. Sevgili Peygamberimizde bir hadisinde şöyle buyurmaktadır. “Muhacir, Allah'ın yasakladığı şeyleri terk eden kimsedir.”(20) Bu sebeple yaşadığımız her nereye olursa olsun, hayatımızı Yüce Rabbimizin istekleri doğrultusunda bir hayat olarak sürdürmemiz, hatalarımızdan, yanlışlıklarımızdan, isyanlarımızdan ve günahlarımızdan iyiliklere, doğruluklara, itaate ve sevaba doğru yol alabilmemiz elbette hem dünyamızın hem de ahiret hayatımızın hayırlara ulaşmasına sebep olacaktır. Muharrem ayının bizlere hayırlar getirmesini, bu günlerde yapacağımız ibadetlerimizin kabul olmasını, Hicretin öneminin en özel şekilde anlaşılıp hayatımızın her safhasına yansıtmanızı Yüce Rabbimizden niyaz ediyorum. Ayrıca bu ayda Aşure gününde meydana gelen ve bizleri derinden özen Sevgili Peygamberimizin torunu Hz. Hüseyin'in şehit edilmesi olayını aramızdaki kardeşliğin bozulmasına yönelik bir ayırım haline

